

Haarlem, 05-05-2013

Zienswijze op de plannen met de boerderij Elswout.

De Stichting Westelijk Tuinbouwgebied maakt zich zorgen over het hotel met brasserie, wijn- en biertuin in de boerderij Elswout. Dit is een aantasting van een uniek landgoed, een Rijksmonument gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur. Het landgoed is onderdeel van het nationaal Park Zuid Kennemerland en valt binnen de kaders van Natura 2000.

Elswout ligt buiten het Westelijk Tuinbouwgebied. Om de volgende redenen valt Elswout binnen het aandachtsgebied van de Stichting Westelijk Tuinbouwgebied :

1. Landschappelijk: Elswout is onderdeel van de landschappelijke overgangszone van de duinen naar de strandvlakte van het Westelijk Tuinbouwgebied.
2. Ecologisch: Elswout maakt evenals een groot deel van het aangrenzende Westelijk Tuinbouwgebied onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur
3. Ruimtelijk: Elswout vormt het groene westelijk kader van het Westelijk Tuinbouwgebied en de wijk Ramplaankwartier.
4. Historisch: Elswout, Elswoutshoek en (delen) van het Westelijk Tuinbouwgebied vormen van oudsher het landgoed Elswout. Deze relatie is tot op vandaag sterk aanwezig.
5. Het ombouwen van de boerderij van Elswout tot een hotel en restaurant/brasserie kan directe consequenties hebben voor het Westelijk Tuinbouwgebied.
6. Buffer: Het Westelijk Tuinbouwgebied wordt in verschillende rapporten aangeduid als een buffer tussen de stedelijke invloeden en de binnenduinrand met landgoederen, natuur en cultuurhistorie.

In het principebesluit van 10 mei 2011 van het ontwerp Bestemmingsplan Landelijk Gebied worden de volgende argumenten aangevoerd om de vroegere boerderij om te zetten in een horecagelegenheid:

1. Het geven van een kwaliteitsimpuls en de belevingswaarde van de bezoekers vergroten
2. Er is geen horeca aanwezig die overdag open is.
3. Door middel van deze horecagelegenheid zouden er middelen vrijkomen om de boerderij te restaureren en het landgoed Elswout te onderhouden.
4. Bezoekers de gelegenheid bieden langer op Elswout te verpozen.

Onze bedenkingen bij deze argumentatie:

1. Wij zien niet hoe een extra horeca-onderneming de belevingswaarde voor de bezoekers zal vergroten, evenmin hoe dat tot een kwaliteitsimpuls zal leiden.
2. Er is al een horecagelegenheid op Elswout, de Orangerie. Wij vragen ons af waarom de Orangerie niet overdag open zou kunnen zijn. Gezien de aanwezigheid van een aantal andere horecagelegenheden in de directe omgeving zoals het Wapen van Kennemerland en Kraantje Lek zou dat tezamen voldoende moeten zijn. Er is in Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort meer dan genoeg hotelaccommodatie. Er is zelfs sprake van leegstand/overschot!
3. Het argument dat de exploitatie van een hotel-restaurant inkomsten genereert waarmee de boerderij en het landgoed kunnen worden onderhouden snijdt geen hout. Er is geen enkele garantie dat dit ook zal gebeuren. De gebroeders Slewe gebruiken een vergelijkbaar argument om

een woning op Elswoutshoek te kunnen bouwen. Door de bouw van een extra woning daar zou het landgoed Elswoutshoek gerevitaliseerd kunnen worden. Dat argument is door de gemeente Bloemendaal verworpen. Op dezelfde gronden zou de gemeente Bloemendaal dit argument voor de hotelboerderij/brasserie/restaurant/biertuin kunnen verworpen.

4. Bezoekers zouden door het hotel de gelegenheid krijgen langer op Elswout te verpozen. Dat bezoekers van het hotel/restaurant en brasserie ook van het landgoed Elswout gebruik gaan maken is niet zonder meer aangetoond. Meer waarschijnlijk is dat de hotelboerderij-/brasserie/biertuin een geheel ander publiek zal trekken dan het landgoed. Het is aannemelijk dat publiek dat niet alleen voor de natuurbeleving komt maar vooral interesse heeft in biertuinen juist korter in het park zal verblijven.

Naast bovengenoemde argumenten zijn er ook argumenten tegen het plan aan te voeren die ingaan op de gevolgen voor de natuur op het landgoed.

- Bodemkwaliteit:
De bodemkwaliteit zal er door de verharding van de extra parkeerruimte op achteruit gaan. Extra verharding zorgt voor meer wateroverlast. Auto's veroorzaken vervuiling van bodem, lucht, verkeerslawaaï en lichthinder. Ze verstoren daarmee de rust in de natuur. Mensen komen in de eerste plaats naar Elswout om daar rust in de natuur te vinden.
- Geluidshinder:
Dat de geluidshinder wordt geregeld in het activiteitenbesluit milieubeheer en niet in de wet over geluidshinder zal de geluidshinder niet minder maken. Het is ons inziens dan ook een merkwaardige conclusie dat om die reden geluidshinder geen belemmering vormt voor de uitvoering van het plan.
- Flora en Fauna:
De geluids- en lichthinder zal negatief uitwerken op de aanwezigheid van verschillende soorten nachtdieren zoals uilen, nachtvlinders en vleermuizen zoals de rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis. Deze wonen in de schuren die horen bij de boerderij, volgens het KNNV rapport, "Biodiversiteit van Elswout en Duinvliet. Inventarisatieproject 2009 van de KNNV in samenwerking met Staatsbosbeheer". Het maakt in ieder geval een flora- en fauna onderzoek noodzakelijk.
- Natuurbescherming:
Het ontwerp Bestemmingsplan Landelijk Gebied geeft aan dat negatieve effecten op beschermde flora en fauna in de Natuurbeschermingswet, zoals broedvogels en specifieke, gevoelige habitattypen, moeten worden uitgesloten. In het plan wordt gewag gemaakt van een toename in verkeersbewegingen (geluid en emissies) en een toename in recreatiedruk met **mogelijke** negatieve effecten op de natuurwaarden. Wij denken dat die negatieve effecten er **zeker** zullen komen.

De voorgenomen plannen leiden o.i. tot aantasting van de natuur en cultuur van Elswout. De aanwezigheid van een hotel, maar vooral een restaurant/brasserie zal grote invloed hebben op de flora en fauna van het gebied. Alleen al de aanleg van 2100 m² (!) extra parkeerruimte voor het hotel/restaurant zal een grote oppervlakte verharding veroorzaken in een kwetsbaar natuurgebied. Het rapport maakt onderscheid tussen de parkeerplaatsen voor de bezoekers van Elswout en de bezoekers van het hotel/restaurant. Blijkbaar gaat men er vanuit dat de bezoekers van de horecagelegenheid niet per definitie komen voor het landgoed. Als dat zo is dan leidt deze nieuwe horeca onderneming niet tot het

“vergroten van de belevingswaarde” en evenmin tot: “langer verpozen op landgoed Elswout”, tenzij hiermee het restaurant/ brasserie wordt bedoeld. Het Westelijk Tuinbouwgebied werd in het bestemmingsplan Binnenduinrand juist aangemerkt als bufferfunctie tussen de stad en de binnenduinrand. Met deze plannen zal de stedelijke ontwikkeling tot **binnen** het gebied zelf doordringen.

Conclusie:

Gezien deze bezwaren tegen de exploitatie van het hotel-restaurant in de voormalige boerderij achten wij het plan niet verenigbaar met de status en natuurwaarde die het landgoed Elswout heeft in de EHS.

Getekend:

J.M. Veltman, voorzitter

P.E.M. Warmerdam, secretaris